Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA
[*JEAN RICHARD DE LA TOUR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2020. gada 16. jūlijā[1]

Lieta C-193/19

A
pret
Migrationsverket

(*Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Malmē, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Robežkontrole, patvērums un imigrācija – Imigrācijas politika – Konvencija, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu – 25. panta 1. punkts – Direktīva 2003/86/EK – Tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos – Uzturēšanās atļaujas izsniegšanas nosacījumi – 5. panta 2. punkts – Pienākums uzrādīt ceļošanas dokumentu – Valsts tiesību akti, kuros ir prasīts, lai pieteikuma iesniedzēja identitāte būtu skaidri pierādīta – Valsts prakse, kurā šajā nolūkā tiek pieprasīts uzrādīt pasi, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku – Pieteikums par uzturēšanās atļaujas pagarināšanu, kuru iesniedzis ģimenes loceklis, kas jau atrodas valsts teritorijā – Ģimenes loceklis, par kuru Šengenas informācijas sistēmā ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu – Atteikums pagarināt uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz to, ka identitāte nav skaidri pierādīta – Pieļaujamība

I. Ievads

1. Vai dalībvalsts attiecībā uz tādas uzturēšanās atļaujas pagarināšanu, kas izsniegta trešās valsts valstspiederīgajam ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, var izvirzīt nosacījumu, lai šis valstspiederīgais skaidri pierādītu savu identitāti, uzrādot pasi, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku?

2. Tāds būtībā ir prejudiciālo jautājumu priekšmets, kurus Tiesai ir uzdevusi *Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Malmē, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija).

3. Šie jautājumi ir saistīti ar tiesvedību starp A, kurš ir Gambijas valstspiederīgais, un *Migrationsverket* (Migrācijas lietu pārvalde, Zviedrija), jo tā ir atteikusies pagarināt A uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz to, ka viņa identitāti nav bijis iespējams skaidri pierādīt. Šis lēmums tika pieņemts īpašā kontekstā, jo attiecībā uz ieinteresēto personu Norvēģijas iestādes Šengenas informācijas sistēmā (*SIS*) ir izdevušas brīdinājumu, lai atteiktu ieceļošanu, konkrēti – vairāku pieņemto identitāšu dēļ, kuras viņš ir izmantojis, pamatojoties uz viltotām pasēm.

1 Oriģinālvaloda – franču.

4. Šī lieta ir iespēja Tiesai spriest par Savienības tiesībās noteikto prasību būtību un piemērojamību attiecībā uz tāda trešās valsts valstspiederīgā identitātes pierādīšanu, kurš no dalībvalsts teritorijas, kurā viņš atrodas, lūdz pagarināt uzturēšanās atļauju ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, lai gan par viņu *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu Šengenas zonā.

5. Savu secinājumu pirmajā posmā ieteikšu Tiesai nospriest, ka ar Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu [2], 25. panta 1. punktu, kura interpretāciju lūdz iesniedzējtiesa, tiek pieļauts lēmums, ar kuru līgumslēdzēja valsts [3] piekrīt pagarināt tāda trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās atļauju, par kuru *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, pat ja viņa identitāte nevar tikt skaidri pierādīta. Tomēr es izklāstīšu iemeslus, kādēļ pirms šāda lēmuma ir jāapspriežas ar līgumslēdzēju valsti, kas attiecībā uz šo personu ir izdevusi brīdinājumu, un šādam lēmumam ir jābūt pamatotam ar nopietnu iemeslu.

6. Savu secinājumu otrajā posmā, lai sniegtu noderīgu atbildi iesniedzējtiesai, es ieteikšu Tiesai spriest par tiesību normām, kuras ir paredzētas Padomes Direktīvā 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos [4].

7. Vispirms es paskaidrošu, ka ar šīs direktīvas 5. panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem tiek pieļauti tādi valsts tiesību akti kā aplūkotie, kuros, lai izvērtētu uzturēšanās atļaujas pieteikumu, ir prasīts, lai trešās valsts valstspiederīgais skaidri pierādītu savu identitāti, pievienojot pases, kas derīga uz lūgtās uzturēšanās atļaujas laiku, apstiprinātu kopiju. Tālāk savu pārbaudi es koncentrēšu uz divu principu ievērošanu, kuri regulē pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanos izskatīšanu Direktīvas 2003/86 izpratnē, proti, principu, kas attiecas uz pieteikuma individuālu izvērtēšanu, un principu, kas ir saistīts ar attiecīgā ģimenes locekļa tiesību uz ģimenes dzīves neaizskaramību nodrošināšanu. Visbeidzot es secināšu, ka gadījumā, ja šim pēdējam minētajam nav izdevies savam pieteikumam pievienot vajadzīgo ceļošanas dokumentu, kompetentā valsts iestāde nevar noraidīt šo pieteikumu vienīgi šī iemesla dēļ. Es paskaidrošu, ka tai pirmām kārtām ir jāveic pieteikuma individuāla izvērtēšana, it īpaši, ņemot vērā iemeslus, kuru dēļ šis dokuments nevar tikt uzrādīts, un sadarbību, kuru attiecīgais ģimenes loceklis izrāda, lai ar jebkādu citu piemērotu līdzekli nepārprotami pierādītu savu identitāti.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

1. Direktīva 2003/86

8. Direktīvā 2003/86 ir paredzēti nosacījumi ģimenes atkalapvienošanās tiesību īstenošanai attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā.

2 Konvencija, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā un stājusies spēkā 1995. gada 26. martā (OV 2000, L 239, 19. lpp.; turpmāk tekstā – "KĪŠN").

3 Šeit es izmantoju frāzi, kuru Tiesa ir izmantojusi 2018. gada 16. janvāra spriedumā E. (C-240/17, EU:C:2018:8).

4 OV 2003, L 251, 12. lpp.

9. Šīs direktīvas III nodaļas, kas attiecas uz uzturēšanās atļaujas pieteikumu iesniegšanu un izskatīšanu, 5. panta 1.–3. punktā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz, vai apgādniekam [5] vai viņa ģimenes locekļiem attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nepieciešams iesniegt pieteikumu par ieceļošanu un uzturēšanos, lai īstenotu ģimenes atkalapvienošanās tiesības.

2. Pieteikumam pievieno dokumentārus pierādījumus par ģimenes attiecībām un pierādījumus par atbilstību 4. un 6. pantā paredzētajiem noteikumiem un, vajadzības gadījumā, 7. un 8. panta noteikumiem, kā arī ģimenes locekļa(-u) ceļošanas dokumentu apstiprinātas kopijas.

Nepieciešamības gadījumā, lai iegūtu pierādījumus par ģimenes attiecību esamību, dalībvalstis var rīkot pārrunas ar apgādnieku un viņa/viņas ģimenes locekļiem un veikt citu izmeklēšanu, ko uzskata par vajadzīgu.

[..]

3. Pieteikumu iesniedz un izskata, ja ģimenes locekļi uzturas ārpus dalībvalsts teritorijas, kurā uzturas apgādnieks.

Izņēmuma kārtā, ja ir piemēroti apstākļi, dalībvalstis var pieņemt pieteikumus, kas iesniegti, ja ģimenes locekļi jau ir tās teritorijā."

10. Direktīvas 2003/86 VII nodaļas, kas attiecas uz sodiem un atlīdzināšanu, 16. panta 2. un 4. punktā ir noteikts:

"2. Dalībvalstis var arī noraidīt pieteikumu par ieceļošanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkos vai atsaukt vai atteikties atjaunot ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju, ja konstatē, ka:

a) ir izmantota nepatiesa vai maldinoša informācija, viltoti vai falsificēti dokumenti, īstenota krāpšana citā veidā vai izmantoti citi nelikumīgi līdzekļi;

[..].

4. Dalībvalstis var veikt īpašas pārbaudes un kontroles, ja ir iemesls turēt aizdomās par krāpšanu vai aprēķina laulību, partnerību vai adopciju, kā noteikts 2. punktā. Īpašas pārbaudes var veikt arī ģimenes locekļu uzturēšanās atļaujas atjaunošanas gadījumos."

11. Visbeidzot, Direktīvas 2003/86 17. pants ir izteikts šādi:

"Dalībvalstis pienācīgi ņem vērā personas ģimenes attiecību veidu un pastāvību, viņa uzturēšanās laiku dalībvalstī un [..] ģimenes, kultūras vai sociālo saišu esamību ar savu izcelsmes valsti, ja pieteikumu noraida, atsauc vai atsaka pagarināt uzturēšanās atļauju vai lemj par apgādnieka un viņa ģimenes locekļu izraidīšanu no valsts."

5 Saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta c) punktu "apgādnieks" ir trešās valsts pilsonis, kurš likumīgi uzturas dalībvalstī un iesniedz pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos vai kura ģimenes locekļi iesniedz pieteikumu par atkalapvienošanos ar viņu.

2. Šengenas "acquis"

a) KĪŠN

12. KĪŠN 25. pantā, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (ES) Nr. 265/2010[6], ir noteikts:

"1. Ja dalībvalsts apsver iespēju izsniegt uzturēšanās atļauju, tā sistemātiski veic meklēšanu [*SIS*]. Ja dalībvalsts apsver iespēju izsniegt uzturēšanās atļauju ārvalstniekam, par kuru izdots ziņojums [brīdinājums] nolūkā liegt ieceļošanu, tā vispirms apspriežas ar dalībvalsti, kas izdevusi ziņojumu [brīdinājumu], un ņem vērā tās intereses; uzturēšanās atļauju izsniedz tikai tad, ja ir nopietni iemesli, jo īpaši humānu apsvērumu dēļ, vai arī tad, ja tas izriet no starptautiskām saistībām.

Ja uzturēšanās atļauju izsniedz, dalībvalsts, kas izdevusi ziņojumu [brīdinājumu], to atsauc, tomēr var iekļaut šo ārvalstnieku savā valsts ziņojumu sarakstā.

[..]

2. Ja konstatē, ka par ārvalstnieku, kam ir vienas Līgumslēdzējas Puses izdota derīga uzturēšanās atļauja, ir ziņots nolūkā liegt ieceļošanu, Līgumslēdzēja Puse, kas ziņojusi nolūkā liegt ieceļošanu, apspriežas ar Pusi, kura izsniegusi uzturēšanās atļauju, lai noteiktu, vai ir pietiekami iemesli atņemt šo uzturēšanās atļauju.

Ja uzturēšanās atļauju neatņem, Līgumslēdzēja Puse, kas ziņojusi nolūkā liegt ieceļošanu, ziņojumu atsauc, tomēr var iekļaut šo ārvalstnieku savā valsts ziņojumu sarakstā.

[..]"

13. KĪŠN 96. pants ir izteikts šādi:

"1. Datus par ārvalstniekiem, par kuriem ziņots nolūkā liegt ieceļošanu, ievada datu bāzē, pamatojoties uz attiecīgās valsts ziņojumu, kas pamatojas uz pārvaldes iestāžu vai kompetentu tiesu iestāžu lēmumiem, kuri pieņemti atbilstīgi valsts tiesību aktos paredzētajiem procedūras noteikumiem.

2. Lēmumus var pamatot ar draudiem sabiedriskai kārtībai vai drošībai un valsts drošībai, ko var izraisīt ārvalstnieka klātbūtne attiecīgās valsts teritorijā.

Šādi gadījumi var būt saistīti ar:

a) ārvalstnieku, kas notiesāts par noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzēta brīvības atņemšana vismaz uz vienu gadu;

[..].

3. Lēmumus var pamatot arī ar to, ka ārvalstniekam ir piemērots izsūtījums, repatriācija vai izraidīšana, kas nav atcelta vai atlikta un kas ietver vai ko papildina aizliegums ieceļot vai – attiecīgos gadījumos – aizliegums uzturēties, ko pamato tas, ka nav ievēroti attiecīgās valsts noteikumi par ārvalstnieku ieceļošanu vai uzturēšanos."

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2010. gada 25. marts), ar kuru Šengenas nolīguma Īstenošanas konvenciju un Regulu (EK) Nr. 562/2006 groza attiecībā uz tādu personu pārvietošanos, kurām ir ilgtermiņa vīzas (OV 2010, L 85, 1. lpp.). Vēlāk KĪŠN 25. pants tika atcelts un aizstāts ar 27.–30. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1861 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS*) izveidi, darbību un izmantošanu robežpārbaužu jomā un ar kuru groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un groza un atceļ Regulu (EK) Nr. 1987/2006 (OV 2018, L 312, 14. lpp.).

14. KĪŠN 134. pantā ir noteikts:

"Šīs konvencijas noteikumus piemēro, ja tie ir saderīgi ar [Savienības] tiesībām."

b) Regula (EK) Nr. 562/2006

15. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 562/2006 (2006. gada 15. marts), ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss)[7], kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 610/2013 (2013. gada 26. jūnijs)[8], 5. panta 1. punktā ir noteikts:

"Attiecībā uz plānotu uzturēšanos dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, katru reizi ņemot vērā pēdējās uzturēšanās 180 dienu laikposmu, uz trešo valstu valstspiederīgajiem attiecas šādi ieceļošanas noteikumi:

a) viņiem ir derīgs ceļošanas dokuments, kas dod tiesības to turētājam šķērsot robežu [..];

[..]

d) viņi nav personas, par ko *SIS* izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu;

e) viņus neuzskata par apdraudējumu kādas dalībvalsts politikai, iekšējai drošībai, sabiedrības veselībai vai starptautiskām attiecībām, un, jo īpaši, valstu datubāzēs par viņiem nav izdots brīdinājums, lai minēto iemeslu dēļ atteiktu ieceļošanas atļauju."

B. Zviedrijas tiesības

16. 2005. gada 29. septembra *utlänningslagen* (Ārvalstnieku likums)[9] 2. nodaļas 1. pantā ir paredzēts:

"Ārvalstniekam, kurš ieceļo vai uzturas Zviedrijā, ir jābūt pasei."

17. Šī likuma 5. nodaļas 3. pantā ir noteikts:

"Uzturēšanās atļauja tiek izsniegta, ievērojot 17.–17.b panta noteikumus:

1. ikvienam ārvalstniekam, kura laulātais vai kopdzīves partneris dzīvo Zviedrijā vai kuram ir piešķirta uzturēšanās atļauja Zviedrijā,

[..]."

7 OV 2006, L 105, 1. lpp.

8 OV 2013, L 182, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "ŠRK". Šī regula tika atcelta no 2016. gada 12. aprīļa ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV 2016, L 77, 1. lpp.). Iesniedzējtiesas nolēmumā nav precizēts datums, kurā ieinteresētā persona iesniedza savu pieteikumu par uzturēšanās atļaujas pagarināšanu, un tādējādi pastāv šaubas attiecībā uz regulu, kas ir piemērojama laikā. Šajos secinājumos es izvērtēšu ŠRK paredzētās tiesību normas tā redakcijā, kas izriet no grozītās Regulas Nr. 562/2006, jo iesniedzējtiesa skaidri atsaucas uz šo regulu savā iesniedzējtiesas nolēmumā. Tomēr vēlos precizēt, ka minētās regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kura interpretācija tiek lūgta šajā gadījumā, identiski ir formulēts Regulas 2016/399 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

9 *SFS* 2005, Nr. 716.

18. Saskaņā ar minētā likuma 5. nodaļas 16. panta pirmo daļu:

"Ārvalstnieks, kuram saskaņā ar 8. pantu ir piešķirta pagaidu uzturēšanās atļauja ģimenes attiecību dēļ, var saņemt jaunu pagaidu vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju šī iemesla dēļ tikai tad, ja konkrētās attiecības joprojām pastāv."

19. Ārvalstnieku likuma 5. nodaļas 17.a panta pirmajā un otrajā daļā ir paredzēts:

"3. pantā minētajās situācijās uzturēšanās tiesības var atteikt:

1. tīšu maldinošu paziņojumu sniegšanas gadījumā vai tādu patvaļīgi noklusētu apstākļu gadījumā, kuri ir būtiski uzturēšanās atļaujas iegūšanai, [vai]

2. adopcijas, laulības noslēgšanas vai iesaistīšanās nereģistrētās partnerattiecībās gadījumā tikai tāpēc, lai ārvalstniekam būtu uzturēšanās tiesības, vai

3. ja ārvalstnieks rada draudus sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai.

Uzturēšanās tiesības var arī atteikt 3. panta pirmās daļas 1. punkta un 2. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos, ja:

1. laulātie vai partneri nedzīvo kopā vai viņiem nav tāda nodoma [vai]

2. ārvalstnieks vai apgādnieks ir precējies ar kādu citu personu vai ir tās partneris,

3. vai kāds no laulātajiem vai partneriem ir jaunāks par astoņpadsmit gadiem."

III. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

20. A ir Gambijas valstspiederīgais [10], kurš dzīvo Zviedrijā. Viņš ir saņēmis pagaidu uzturēšanās atļauju, lai dzīvotu kopā ar savu sievu, kura ir Zviedrijas valstspiederīgā, datumā, kas iesniedzējtiesas nolēmumā nav precizēts. Šis pieteikums tika pieņemts pirms ieinteresētās personas ieceļošanas Zviedrijā. Iesniedzējtiesa uzsver – ir pamatoti uzskatīt, ka tajā brīdī kompetentās valsts iestādes uzskatīja, ka ieinteresētās personas identitāte ir pierādīta un ka tās pase atbilst Zviedrijas tiesību aktos noteiktajām prasībām.

A. Pieteikuma pagarināt uzturēšanās atļauju izskatīšana, ko veikusi Migrācijas lietu pārvalde

21. Datumā, kas iesniedzējtiesas nolēmumā nav precizēts, A Migrācijas lietu pārvaldē iesniedza pieteikumu par savas uzturēšanās atļaujas pagarināšanu. Iesniedzējtiesa uzskata, ka Migrācijas lietu pārvalde šo pieteikumu ir noraidījusi (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums") it īpaši tādēļ, ka viņa identitāte nebija pierādīta [11].

22. Saistībā ar šī pieteikuma izskatīšanu Norvēģijas policija ir informējusi Migrācijas lietu pārvaldi par to, ka ieinteresētā persona Norvēģijā bija izmantojusi vairākas pieņemtās identitātes, proti, vispirms personas B identitāti, kura ir Gambijas valstspiederīgā un kura ir dzimusi 1975. gada 18. augustā (saskaņā ar viltotu pasi), pēc tam personas C identitāti, kura ir patvēruma meklētājs bez dokumentiem un kura ir dzimusi 1982. gada 12. decembrī, un visbeidzot personas D identitāti, kura ir dzimusi

10 Atbilstoši 1. panta 1. punktam Padomes Regulā (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV 2001, L 81, 1. lpp.), Gambijas valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai.

11 Iesniedzējtiesas nolēmumā nav norādīts datums, kurā strīdīgais lēmums tika pieņemts.

1980. gada 8. augustā un kura ir Gambijas valstspiederīgā (saskaņā ar citu pasi, kas atrasta kratīšanas laikā). Tieši ar šo pēdējo minēto identitāti ieinteresētajai personai esot piespriesta brīvības atņemšana uz 120 dienām Norvēģijā par tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas saistīts ar narkotisko vielu glabāšanu un pārdošanu (kokaīns). Tāpat ar šo pēdējo minēto identitāti attiecībā uz ieinteresēto personu esot pieņemts lēmums par izraidīšanu no Norvēģijas teritorijas, kam pievienots galīgs aizliegums ieceļot valstī, kā arī brīdinājums *SIS*. Šajā sistēmā ieinteresētā persona esot identificēta ar uzvārdu D, kura ir dzimusi 1980. gada 8. augustā un ir Gambijas valstspiederīgā.

23. No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka tieši ar šo pēdējo minēto identitāti un tad, kad ieinteresētā persona atradās Dakārā (Senegāla), tā esot iesniegusi uzturēšanās atļaujas pieteikumu, kuru tika izskatījušas Zviedrijas iestādes. Šis pieteikums esot noraidīts, pamatojoties uz to, ka tā pamatā bija fiktīva laulība.

B. Iesniedzējtiesā celtā prasība

24. Savā iesniedzējtiesas nolēmumā *Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Malmē, Migrācijas lietu tiesa) jautā par Savienības tiesībās noteiktajām prasībām attiecībā uz tāda trešās valsts valstspiederīgā identitātes noskaidrošanu, kurš, lai gan viņš jau atrodas valsts teritorijā, ir iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu, kas nav pamatots ne ar aizsardzības apsvērumiem, ne ar humāniem apsvērumiem.

25. Pirmkārt, iesniedzējtiesa paskaidro, ka atbilstoši Zviedrijas tiesību aktiem šādas uzturēšanās atļaujas izsniegšanas priekšnosacījums ir tāds, ka trešās valsts valstspiederīgā identitāte ir skaidri pierādīta, un tas praktiski nozīmējot pases, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku, uzrādīšanu. Ārvalstnieku likumā neesot ietverti citi pienākumi kā vienīgi pienākums, ka ir jābūt pasei. Tomēr iesniedzējtiesa uzsver, ka pastāv izņēmums no šī noteikuma saistībā ar pieteikumiem, kurus ir iesnieguši trešo valstu valstspiederīgie, kuru izcelsmes valstī netiek izsniegti pieņemami civilstāvokļa reģistrāciju apliecinoši dokumenti.

26. Otrkārt, iesniedzējtiesa atsaucas uz valsts judikatūru, lai ilustrētu šaubas, kas saistītas ar Savienības tiesību interpretāciju.

27. Pirmām kārtām, *Migrationsöverdomstolen* (Migrācijas lietu apelācijas tiesa, Zviedrija) 2011. gada 12. maija spriedumā Nr. MIG 2011:11 esot nospriedusi, ka saistībā ar tādas uzturēšanās atļaujas uz noteiktu laiku izsniegšanu, kas balstīta uz saikni ar Zviedrijas Karalisti (piemēram, ģimenes atkalapvienošanās nolūkā vai studiju mērķiem, vai profesionālās darbības veikšanai), esot jāpieprasa, lai trešās valsts valstspiederīgā identitāte būtu skaidri pierādīta, lai izpildītu saistības, kuras paredzētas KĪŠN un ŠRK.

28. Otrām kārtām, *Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Stokholmā, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija) esot nospriedusi, ka tiesību normas, kuras ir paredzētas 2016. gada 22. jūnija *lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* (Likums par pagaidu ierobežojumiem attiecībā uz iespējām iegūt uzturēšanās atļauju Zviedrijā) [12] 16.f pantā, esot pretrunā KĪŠN un ŠRK normām, jo ar tām tiekot pieļauta uzturēšanās atļaujas izsniegšana, pat ja nav noskaidrota trešās valsts valstspiederīgā identitāte un viņš nekā citādi nevar savu identitāti apliecināt.

29. Trešām kārtām un visbeidzot, *Migrationsöverdomstolen* (Migrācijas lietu apelācijas tiesa) esot nospriedusi, ka tās 2011. gada 12. maija spriedumā Nr. MIG 2011:11 noteiktie principi attiecoties tikai uz uzturēšanās atļauju pieteikumiem, kurus iesnieguši trešo valstu valstspiederīgie, ja viņi atrodas ārpus Šengenas zonas. Turklāt tā esot atcēlusi *Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen*

12 *SFS* 2016, Nr. 752; turpmāk tekstā – "Likums par pagaidu ierobežojumiem".

(Administratīvā tiesa Stokholmā, Migrācijas lietu tiesa) spriedumu, kas minēts šo secinājumu iepriekšējā punktā, un esot atļāvusi Likuma par pagaidu ierobežojumiem 16.f pantā paredzēto pierādījumu līmeni ar ne tik striktām prasībām. Tādējādi esot iespējams izsniegt uzturēšanās atļauju mācībām ģimnāzijas līmeņa skolā trešās valsts valstspiederīgajam, kurš jau atrodas valsts teritorijā, pat ja nav noskaidrota viņa identitāte un viņš nekā citādi nevar savu identitāti apliecināt.

30. Tieši šajā kontekstā iesniedzējtiesa jautā, vai ar Savienības tiesībām, it īpaši ar KĪŠN un ŠRK tiesību normām, tiek pieprasīts, lai trešās valsts valstspiederīgais skaidri pierādītu savu identitāti, ja viņš – lai arī jau atrazdamies valsts teritorijā – iesniedz uzturēšanās atļaujas pieteikumu, kas nav pamatots ne ar aizsardzības apsvērumiem, ne ar humāniem apsvērumiem.

C. Prejudiciālie jautājumi

31. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, *Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Malmē, Migrācijas lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [KĪŠN] noteikumi, it īpaši noteikumi par sistemātisku meklēšanu *SIS*, un [ŠRK] noteikumi, it īpaši noteikumi par prasību, ka personas rīcībā ir jābūt derīgai pasei, nepieļauj izsniegt uzturēšanās atļauju, ja pieteikums ir iesniegts Zviedrijā, ir pamatots ar citiem, nevis ar aizsardzības vai humāniem apsvērumiem un nav skaidra pieteicēja identitāte?

2) Apstiprinošas atbildes gadījumā – vai izņēmumu no identitātes noskaidrošanas prasības var noteikt valsts tiesībās vai judikatūrā?

3) Noraidošas atbildes [uz otro jautājumu] gadījumā – kādi izņēmumi šādā gadījumā ir paredzēti Savienības tiesībās?"

32. Rakstveida apsvērumus iesniedza A, Migrācijas lietu pārvalde, Zviedrijas, Nīderlandes un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija.

33. Pēc 2020. gada 18. martā paredzētās tiesas sēdes atcelšanas ar tiesneša referenta piekrišanu tika nolemts saskaņā ar Tiesas Reglamenta 62. panta 1. punktu uzdot jautājumus, uz kuriem A, Migrācijas lietu pārvalde, kā arī Zviedrijas valdība un Komisija atbildēja rakstveidā noteiktajā termiņā.

IV. Analīze

34. Pirms prejudiciālo jautājumu izskatīšanas man šķiet lietderīgi sniegt ievada apsvērumus.

A. Ievada apsvērumi

35. Pirmais apsvērums attiecas uz iesniedzējtiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu priekšmetu.

36. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai ar KĪŠN un ŠRK tiesību normām netiek pieļauts tas, ka dalībvalsts trešās valsts valstspiederīgajam, kurš vēlas saņemt uzturēšanās atļauju no dalībvalsts teritorijas, kurā viņš atrodas, izsniedz uzturēšanās atļauju, kas nav pamatota ne ar aizsardzības apsvērumiem, ne ar humāniem apsvērumiem, ja viņš skaidri nav pierādījis savu identitāti. Attiecīgā gadījumā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādā mērā dalībvalsts var atkāpties no principa, saskaņā ar kuru identitātei ir jābūt pierādītai (otrais jautājums), un vai Savienības tiesībās ir pieļauti izņēmumi no šī principa (trešais jautājums).

37. Kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, šie jautājumi ir judikatūras debašu centrā Zviedrijā. Interesanti norādīt, ka šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu ir liela līdzība ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kuru 2018. gada 10. augustā iesniedza *Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Gēteborgā, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija) un kuru tā atsauca dažas nedēļas vēlāk [13]. Minētais lūgums būtībā attiecās uz tādu noteikumu atbilstību attiecībā uz KĪŠN un ŠRK, kuri ir paredzēti Likuma par pagaidu ierobežojumiem 16.f pantā un kuros ir mīkstinātas prasības par trešās valsts valstspiederīgā, kas vēlas mācīties ģimnāzijas līmeņa skolā, identitātes pierādīšanu šo secinājumu 28. un 29. punktā [14] izklāstītajā veidā.

38. Ir taisnība, ka izskatāmais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu atšķiras no iepriekšējā lūguma, jo tas attiecas uz tādas vispārējo tiesību normas pieļaujamību, kurā, gluži pretēji, ir pieprasīts, lai uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniedzēja identitāte skaidri tiktu pierādīta, praktiski uzrādot pasi, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku. Tomēr šīs abas lietas attiecas uz atbilstošo Savienības tiesību normu interpretāciju attiecībā uz prasīto pierādījumu līmeni, lai noskaidrotu tāda trešās valsts valstspiederīgā identitāti, kurš no tās dalībvalsts teritorijas, kurā viņš dzīvo, ir iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu (lieta C-526/18) vai pieteikumu to pagarināt (lieta C-193/19).

39. Ārpus konteksta, kurā iekļaujas izskatāmā lieta, jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesai nav jāsniedz konsultatīvs viedoklis par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet tai ir jāinterpretē Savienības norma, lai apmierinātu vajadzību faktiski atrisināt strīdu [15]. Tādēļ savu pārbaudi es koncentrēšu uz tāda trešās valsts valstspiederīgā situāciju, par kuru, tāpat kā par A, *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu Šengenas zonā, un kurš lūdz pagarināt savu uzturēšanās atļauju ģimenes atkalapvienošanās nolūkā.

40. Otrais apsvērums attiecas uz iesniedzējtiesas sniegto paskaidrojumu un lietas dalībnieku formulēto atbilžu uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem tvērumu.

41. No šiem paskaidrojumiem un atbildēm izriet, ka A personīgā situācija, it īpaši ģimenes attiecības, kuras viņam ir Zviedrijā, kopš strīdīgā lēmuma pieņemšanas ir lielā mērā mainījusies. Ņemot vērā uzdevumu sadalījumu starp Tiesu un iesniedzējtiesu, šo secinājumu mērķiem pieņemšu, ka A šī nolēmuma pieņemšanas dienā lūdza pagarināt savu uzturēšanās atļauju ģimenes atkalapvienošanās nolūkā ar Zviedrijas valstspiederīgo, kā tas skaidri ir konstatēts iesniedzējtiesas nolēmumā, un neviens no lietas dalībniekiem to nav apšaubījis. Tāpat es pieņemšu, ka saistībā ar šī pieteikuma izskatīšanu Migrācijas lietu pārvalde arī ir ņēmusi vērā faktu, ka A bija divu bērnu, kuri ir Norvēģijas valstspiederīgie, tēvs un viņam bija attiecības ar šo bērnu māti, kas ir Norvēģijas valstspiederīgā, kuri visi dzīvoja Zviedrijā.

13 Tiesas priekšsēdētāja rīkojums par lietas izslēgšanu no reģistra, 2018. gada 23. oktobris, AA (C-526/18, nav publicēts, EU:C:2018:894).

14 Jautājumi bija šādi: "1. Vai [KĪŠN] vai [ŠRK] noteikumi nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā [..] [Likuma par pagaidu ierobežojumiem] 16.f pants [..], saskaņā ar kuru uzturēšanās atļauju mācībām ģimnāzijas līmeņa skolā piešķir trešās valsts valstspiederīgajam, kurš uzturas dalībvalstī, pat ja nav noskaidrota viņa identitāte un viņš nekā citādi nevar savu identitāti apliecināt? 2. Ja Šengenas tiesiskais regulējums šādā situācijā paredz attiecīgu prasību par identitātes pierādīšanu vai apliecināšanu, vai [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L348, 98. lpp.),] noteikumi vai citas ES tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām tiek pieļauts izņēmums šajās ar identitāti saistītajās prasībās?"

15 Spriedums, 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c. (C-621/18, EU:C:2018:999, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

42. No minētajiem paskaidrojumiem un atbildēm arī izriet, ka strīdīgajā lēmumā pirmās ģimenes attiecības, kas radušās laulībā ar Zviedrijas valstspiederīgo, nav tikušas uzskatītas par autentiskām. Saistībā ar otrajām attiecībām, kas vieno A ar viņa bērniem un šo bērnu māti, šķiet, ka tās netika atzītas par faktiskām, un tādējādi nepastāvēja nekāds šķērslis ieinteresētās personas izraidīšanai no Zviedrijas [16]. Tāpat no šiem dokumentiem izriet, ka kopš strīdīgā lēmuma pieņemšanas A ir šķīries no Zviedrijas valstspiederīgās un viņa bērni, kuri ir Norvēģijas valstspiederīgie, kopā ar savu māti ir izceļojuši no Zviedrijas, lai dotos uz Norvēģiju.

B. Par prejudiciālajiem jautājumiem

43. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai ar Savienības tiesībām, it īpaši ar KĪŠN 25. panta 1. punktu un ŠRK 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, netiek pieļauts tas, ka dalībvalsts trešās valsts valstspiederīgajam izsniedz uzturēšanās atļauju, kas nav pamatota ne ar aizsardzības apsvērumiem, ne ar humāniem apsvērumiem, pat ja viņš lūdz šo atļauju no dalībvalsts teritorijas, kurā viņš atrodas, un viņš nav skaidri pierādījis savu identitāti.

44. Citiem vārdiem un ņemot vērā pamatlietas faktus, jautājums ir par to, vai un attiecīgā gadījumā kādā mērā Savienības tiesībās ir prasīts noskaidrot tāda trešās valsts valstspiederīgā identitāti, kurš lūdz pagarināt savu uzturēšanās atļauju, kas ir piešķirta ģimenes atkalapvienošanās nolūkā.

45. Lai iesniedzējtiesai sniegtu noderīgu atbildi, pirmām kārtām, ir jāizvērtē arī jautājums, vai dalībvalsts attiecībā uz šādas uzturēšanās atļaujas izsniegšanu var izvirzīt nosacījumu, ka ir jāuzrāda pase, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku. Proti, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka Zviedrijas tiesību aktos ir pieprasīta tāda dokumenta uzrādīšana, kas ļauj skaidri noteikt pieteikuma iesniedzēja identitāti.

46. Otrām kārtām, runājot par uzturēšanās atļauju saistībā ar ģimenes atkalapvienošanos, man šķiet, ka jautājums ir arī jāizvērtē, ņemot vērā Direktīvu 2003/86, it īpaši šajā direktīvā paredzētos noteikumus un principus attiecībā uz konkrētā ģimenes locekļa identitātes pierādīšanu.

47. Aplūkotā situācija neapšaubāmi ietilpst KĪŠN 25. panta normu, kuras skaidri ir minējusi iesniedzējtiesa savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, piemērošanas jomā, jo A ir iesniedzis pieteikumu par uzturēšanās atļaujas, kuru viņš ir ieguvis Zviedrijā ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, pagarināšanu, lai gan Norvēģijas iestādes attiecībā uz viņu *SIS* bija izdevušas brīdinājumu, lai atteiktu ieceļošanu.

48. Tomēr ir arī jānodrošina Savienības tiesību visu atbilstošo tiesību normu saskaņota piemērošana. Šajā nolūkā attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās nosacījumiem, kuri ir noteikti KĪŠN, ir jāņem vērā Savienības tiesību prasības. Kā liecina Tiesas judikatūra, šiem noteikumiem savstarpēji ir jābūt saistītiem [17]. Tādējādi Amsterdamas līgumam pievienotā Protokola par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā [18], preambulas trešajā daļā ir norādīts, ka "Šengenas *acquis* noteikumus piemēro tikai tad, ja tie ir saderīgi ar [..] Savienības tiesībām" [19]. Minētā protokola 1. pantā

16 Tiesai uzdotais jautājums neattiecas uz ieinteresētās personas izraidīšanu no Zviedrijas. Nepastāvot nekādām faktiskām ģimenes attiecībām un ja tas būtu krāpšanas gadījums, būtu jāpiemēro tiesību normas, kas paredzētas Direktīvā 2008/115, jo tādējādi ieinteresētā persona "uzturas nelikumīgi" Savienības teritorijā šīs direktīvas 3. panta 2. punkta izpratnē. Saskaņā ar šo tiesību normu "nelikumīga uzturēšanās" dalībvalsts teritorijā ir tāda trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās, kurš neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas nosacījumiem, kuri ir noteikti ŠRK 5. pantā, vai arī citiem ieceļošanas, uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās nosacījumiem šajā dalībvalstī.

17 Skat., piemēram, spriedumus, 2006. gada 31. janvāris, Komisija/Spānija (C-503/03, EU:C:2006:74), un 2019. gada 12. decembris, E.P. (Apdraudējums sabiedriskajai kārtībai) (C-380/18, EU:C:2019:1071). Šī saistība ir ilustrēta arī tādos īstenošanas tiesību aktos kā Īstenošanas konvencijas izveidotās Izpildu komitejas 1996. gada 18. aprīļa Deklarācija par ārvalstnieka jēdziena definīciju (OV 2000, L 239, 458. lpp.) vai arī Komisijas Īstenošanas lēmums 2011/406/ES (2011. gada 1. jūlijs), ar ko groza *SIRENE* rokasgrāmatu (OV 2011, L 186, 1. lpp.) (pielikuma 4.7. punkts).

18 OV 1997, C 340, 93. lpp.

19 Šajā protokolā šeit ir pārņemts KĪŠN 134. panta formulējums.

ir precizēts, ka ciešāka savstarpējā sadarbība Šengenas *acquis* jomā ir jāveic Eiropas Savienības iestāžu un tiesību sistēmā, ievērojot Līgumus. Regula Nr. 265/2010 arī ir nepārprotama, jo tās 8. apsvērumā ir precizēts, ka tās piemērošanai "nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu pienākumu izsniegt uzturēšanās atļaujas konkrētām trešo valstu valstspiederīgo kategorijām, kā noteikts citos Savienības instrumentos, jo īpaši [..] Direktīvā 2003/86 [..]".

49. Tomēr aplūkotā lieta attiecas uz nosacījumiem, kurus dalībvalsts var izvirzīt uzturēšanās atļaujas, kuru lūdz trešās valsts valstspiederīgais ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, izsniegšanai un it īpaši tās pagarināšanai. Lai gan šis uzturēšanās atļaujas pieteikums sākotnēji bija pamatots ar A ģimenes attiecībām ar Zviedrijas valstspiederīgo, vēlāk šis pieteikums tika balstīts uz ģimenes attiecībām ar Norvēģijas valstspiederīgo un pāra bērniem, kuri ir Norvēģijas valstspiederīgie.

50. Atgādinu, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas kompetencē ir sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai var ļaut novērtēt valsts tiesību normu vai prakses saderību ar Savienības tiesību normām nolēmuma pieņemšanai tajā izskatāmajā lietā [20].

51. Migrācijas lietu pārvalde, kā arī Zviedrijas valdība savās atbildēs uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem paskaidro, ka Direktīvas 2004/38/EK [21] interpretācijai nav nozīmes, lai atbildētu uz jautājumu, vai A var saņemt uzturēšanās atļauju, piemērojot attiecīgos valsts tiesību aktus. Tās norāda, ka Zviedrijas tiesībās šī direktīva ir tikusi transponēta citā Ārvalstnieku likuma nodaļā, proti, nevis 5. nodaļā, kurā iekļaujas attiecīgie valsts tiesību akti, bet gan tā 3. nodaļā, un turklāt tā attiecas nevis uz uzturēšanās atļaujas piešķiršanas nosacījumiem, kā tas ir izskatāmās lietas gadījumā, bet uz uzturēšanās tiesību piešķiršanas nosacījumiem. Migrācijas lietu pārvalde uzskata, ka tiesību normas saistībā ar uzturēšanās atļauju, par kurām ir runa šajā lietā, tādējādi neesot nekādi saistītas ar Direktīvu 2004/38, ko apstiprinot valsts judikatūra.

52. Savukārt visi lietas dalībnieki, izņemot A, norāda, ka, transponējot Direktīvu 2003/86 valsts tiesību sistēmā, attiecīgajos tiesību aktos paredzētās normas Zviedrijas Karaliste esot izvēlējusies piemērot ikvienam indivīdam, kurš dzīvo Zviedrijā, neatkarīgi no viņa valstspiederības. Saskaņā ar Zviedrijas valdības iesniegtajiem apsvērumiem iesniedzējtiesa tādējādi ir atzinusi, ka situācijā, kurā ieinteresētā persona atsaucas uz attiecībām gan ar Zviedrijas valstspiederīgo, gan ar Norvēģijas valstspiederīgajiem, kuri dzīvo Zviedrijas teritorijā, Direktīvas 2003/86 normas ar valsts tiesībām ir padarītas par piemērojamām tieši un bez nosacījumiem Tiesas judikatūras izpratnē [22].

53. Ņemot vērā šos elementus, man šķiet, ka prejudiciālie jautājumi ir jāizvērtē ne tikai attiecībā uz atbilstošajām KĪŠN un ŠRK normām, bet arī attiecībā uz tiesību normām, kuras ir paredzētas Direktīvā 2003/86.

1. Trešās valsts valstspiederīgā ieceļošanas nosacījumi Šengenas zonā, kuri ir paredzēti ŠRK 5. pantā

54. Saskaņā ar ŠRK 1. panta otro daļu tā mērķis ir paredzēt noteikumus par to personu robežkontroli, kuras šķērso Šengenas zonas ārējās robežas [23].

20 Skat. rīkojumu, 2020. gada 8. aprīlis, Komisija/Polija (C-791/19 R, EU:C:2020:277, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV 2004, L 158, 77. lpp.).

22 Spriedums, 2019. gada 13. marts, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, 35.–37. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

23 Attiecībā uz Regulas 2016/399 1. pantu pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 5. februāris, J. u.c. (Jūrnieku nodarbināšana Roterdamas ostā) (C-341/18, EU:C:2020:76, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

55. Lai gan ŠRK 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, trešo valstu valstspiederīgajiem ir paredzēts pienākums, ka "viņiem ir derīgs ceļošanas dokuments, kas dod tiesības to turētājam šķērsot robežu", šis nosacījums ir piemērojams ieceļošanai un uzturēšanās gadījumam Šengenas zonā "uz laiku, kas nepārsniedz 90 dienas". Tādējādi ar šo tiesību normu netiek regulēta tāda trešās valsts valstspiederīgā situācija, kurš, tāpat kā A, ģimenes atkalapvienošanās nolūkā jau atrodas dalībvalsts teritorijā, kas šajā gadījumā ir Zviedrija, un kuram jau ir uzturēšanās atļauja ģimenes atkalapvienošanās nolūkā [24]. No Tiesas judikatūras izriet, ka ŠRK 5. pants *a priori* attiecas uz tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nav saistīti ar Savienības teritoriju un attiecībā uz kuriem Tiesa ir nospriedusi, ka viņiem nav pamattiesību ieceļot vai dzīvot konkrētas valsts teritorijā [25].

56. No šiem elementiem izriet, ka ŠRK 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts nav atbilstošā tiesību norma, kas ir piemērojama A, un tā neļauj atbildēt uz iesniedzējtiesas jautājumiem.

2. Nosacījumi uzturēšanās atļaujas izsniegšanai trešās valsts valstspiederīgajam, par ko SIS ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, kuri ir paredzēti KĪŠN 25. panta 1. punktā

57. Iesniedzējtiesa jautā arī par to, kā interpretēt KĪŠN 25. panta 1. punkta normas.

58. Norādīšu, ka šī tiesību norma attiecas uz situāciju, kurā līgumslēdzēja valsts *apsver iespēju izsniegt* uzturēšanās atļauju trešās valsts valstspiederīgajam [26]. Ja vien nav norādes par pretējo, manuprāt, šī tiesību norma ir piemērojama arī gadījumā, kad tiek iesniegts pieteikums pagarināt uzturēšanās atļauju, jo šis pieteikums tādējādi ir iesniegts, lai gan trešās valsts valstspiederīgais jau atrodas līgumslēdzējas valsts teritorijā. Regulas 2018/1861 27. pantā, ar kuru ir aizstāts KĪŠN 25. panta 1. punkts, turklāt ir lietota frāze "ja dalībvalsts apsver iespēju *piešķirt vai pagarināt* uzturēšanās atļauju" [27].

59. Turklāt KĪŠN 25. panta 1. punkta mērķis nav noteikt likumīgos ieceļošanas nosacījumus dalībvalstī, kuri trešās valsts valstspiederīgajam, par kuru *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, ir jāizpilda, lai saņemtu lūgto uzturēšanās atļauju.

60. Šīs tiesību normas vienīgais mērķis ir izveidot mehānismu, kas ir balstīts uz līgumslēdzēju valstu saskaņotu un konsekventu darbību, lai novērstu situācijas, kurās attiecībā uz vienu un to pašu trešās valsts valstspiederīgo vienlaikus būtu spēkā brīdinājums *SIS*, lai atteiktu ieceļošanu, kuru ir izdevusi līgumslēdzēja valsts (turpmāk tekstā – "valsts, kas ir izdevusi brīdinājumu"), un uzturēšanās atļauja, kuru ir izsniegusi cita līgumslēdzēja valsts (turpmāk tekstā – "valsts, pie kuras persona ir vērsusies" vai "piešķīrēja valsts"). Minētā tiesību norma ir līdzīga Direktīvas 2008/115 6. un 11. panta normām, skatot tās kopsakarā, ar kurām tādā pašā kārtībā tiek mēģināts novērst situācijas, kurās attiecībā uz vienu un to pašu trešās valsts valstspiederīgo pastāvētu ieceļošanas aizliegums, kuru ir izdevusi viena dalībvalsts, un uzturēšanās atļauja, kuru ir piešķīrusi cita dalībvalsts.

24 Skat. spriedumu, 2009. gada 22. oktobris, *Zurita García* un *Choque Cabrera* (C-261/08 un C-348/08, EU:C:2009:648, 45. punkts).

25 Skat. spriedumu, 2006. gada 27. jūnijs, Parlaments/Padome (C-540/03, EU:C:2006:429, 53. punkts).

26 Savukārt KĪŠN 25. panta 2. punkts attiecas uz situāciju, kurā līgumslēdzēja valsts *apsver iespēju atsaukt uzturēšanās atļauju*. Attiecībā uz šīs tiesību normas interpretāciju skat. spriedumu, 2018. gada 16. janvāris, E (C-240/17, EU:C:2018:8).

27 Mans izcēlums.

61. Pirmkārt, KĪŠN 25. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts pienākums sistemātiski veikt meklēšanu *SIS* pirms ikvienas uzturēšanās atļaujas izsniegšanas. Šis pienākums, kuru skaidri ir minējusi iesniedzējtiesa savā jautājumā, tika ieviests ar Regulu Nr. 265/2010. Tam ir jāļauj ikvienai līgumslēdzējai valstij, kurai ir iesniegts uzturēšanās atļaujas pieteikums, uzzināt par to, ka pastāv brīdinājums *SIS*, lai atteiktu ieceļošanu, kuru attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo būtu izdevusi kāda cita līgumslēdzēja valsts [28].

62. KĪŠN 96. panta izpratnē šāds brīdinājums var tikt pamatots ar draudiem sabiedriskajai kārtībai, ja indivīds ir ticis notiesāts par noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzēta brīvības atņemšana vismaz uz vienu gadu (2. punkta otrās daļas a) apakšpunkts), vai ja attiecībā uz viņu ir piemērots pasākums, ko pamato tas, ka nav ievēroti attiecīgās valsts noteikumi par ārvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos (3. punkts). Šāds brīdinājums rada ieceļošanas aizliegumu visā Šengenas zonā un neiespējamību saņemt vīzu [29]. No minētā izriet, ka saistībā ar KĪŠN paredzēto mehānismu tāda persona kā A principā nevarētu saņemt uzturēšanās atļauju Šengenas zonā. Tomēr KĪŠN 25. panta 1. punkta mehānisma rezultātā uzturēšanās atļaujas pieteikums netiek noraidīts sistemātiski.

63. Otrkārt, KĪŠN 25. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts gadījums, kad par trešās valsts valstspiederīgo *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu.

64. Šajā tiesību normā ir izveidots iepriekšējas apspriešanās mehānisms ar valsti, kas ir izdevusi brīdinājumu, gadījumā, ja valsts, pie kuras persona ir vērsusies, tomēr, lai gan pastāv šis brīdinājums, apsvērtu iespēju izsniegt šai personai uzturēšanās atļauju [30]. Šim mehānismam ir jāļauj valstij, pie kuras persona ir vērsusies, uzzināt iemeslus, uz kuriem ir balstīts brīdinājums, un pieņemt iespējamos pasākumus, lai aizsargātu savu sabiedrisko kārtību un valsts drošību [31]. Aplūkotajā situācijā, uz kuru attiecas Direktīvas 2003/86 normas, šis mehānisms ļauj arī valstij, pie kuras persona ir vērsusies, iegūt atbilstošo informāciju, lai veiktu uzturēšanās atļaujas pieteikuma individuālu izvērtēšanu. Tomēr valstij, pie kuras persona ir vērsusies, ir jāņem vērā tās valsts intereses, kura ir izdevusi brīdinājumu.

65. Turklāt KĪŠN 25. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka iemesliem, uz kuriem ir balstīta uzturēšanās atļaujas izsniegšana trešās valsts valstspiederīgajam, par ko ir izdots brīdinājums, ir jābūt "nopietniem", un attiecībā uz šo izsniegšanu Savienības likumdevējs ir norādījis, ka to veic "jo īpaši humānu apsvērumu dēļ vai arī tad, ja tas izriet no starptautiskām saistībām" [32]. Izmantojot vārdus "jo īpaši", Savienības likumdevējs ir paredzējis regulēt valsts, kurā persona ir vērsusies, novērtējuma brīvību attiecībā uz iemeslu, uz kuriem tā var atsaukties, raksturu. Noteicošais elements ir iemesla

28 Nosacījumi brīdinājumiem par trešo valstu valstspiederīgajiem, lai atteiktu ieceļošanu un uzturēšanos, ir noteikti 20.–30. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1987/2006 (2006. gada 20. decembris) par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*) izveidi, darbību un izmantošanu (OV 2006, L 381, 4. lpp.).

29 Atbilstoši KĪŠN 5. panta 1. punktam "ārvalstniekam var atļaut ieceļot Līgumslēdzēju Pušu teritorijā uz laiku, kas nav ilgāks par trim mēnešiem, ja viņš atbilst šādām prasībām: [..] d) par viņu nav ziņots nolūkā liegt ieceļošanu", un saskaņā ar KĪŠN 15. pantu īstermiņa vīzas "var izsniegt tikai tad, ja ārvalstnieks atbilst 5. panta 1. punkta [..] d) [..] apakšpunktā minētajām ieceļošanas prasībām". Skat. arī Regulas 2016/399 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kā arī 14. panta 1. punktu.

30 2006. gada 31. janvāra spriedumā Komisija/Spānija (C-503/03, EU:C:2006:74) Tiesa ir nospriedusi, ka princips par sadarbību starp līgumslēdzējām valstīm ir Šengenas *acquis* pamatā un tas ir nepieciešams, lai integrētas vadības sistēma darbotos un nodrošinātu no robežu brīvas šķērsošanas Šengenas teritorijas iekšienē dabiski izrietošo paaugstinātu un vienādu kontroles un uzraudzības līmeni pie ārējām robežām (37. punkts).

31 Šajā ziņā skat. KĪŠN 93. un 96. pantu.

32 Šis nosacījums vairs nav ietverts Regulas 2018/1861 27. pantā, ar kuru ir aizstāts KĪŠN 25. panta 1. punkts, kā esmu to norādījis šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē.

nopietnais raksturs [33]. Savā 2006. gada 6. novembra ieteikumā [34] Komisija ir norādījusi, ka "humāni" apsvērumi ietver, piemēram, situāciju, kurā trešās valsts valstspiederīgais būtu saskāries ar tuvas personas smagu un pēkšņu slimību vai nāvi, un apsvērumi, kuri "izriet no starptautiskām saistībām", ir tādi, kas ietver tādas personas situāciju, kura lūdz starptautisko aizsardzību [35].

66. Es tomēr uzskatu, ka jēdziens "nopietni iemesli" ir jāinterpretē šauri, lai ņemtu vērā gan tās valsts intereses, kura izdevusi brīdinājumu, gan mērķus, kurus īsteno dalībvalstis brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Valsts, kas pieņem izraidīšanas lēmumu un kas nosaka ieceļošanas aizliegumu Šengenas zonā, rīkojas ne tikai savās interesēs un savu pilsoņu interesēs, bet arī to personu drošībai, kuras dzīvo brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Tomēr uzturēšanās atļaujas piešķiršana tādos apstākļos kā šajā lietā atbilstoši KĪŠN 25. panta 1. punktam izraisītu to, ka tiktu atsaukts brīdinājums par A no *SIS*. Atgādināšu, ka šī persona jau ir pārvietojusies Šengenas zonā, izmantojot vairākas identitātes, pamatojoties uz viltotiem dokumentiem, lai ļaunprātīgi izmantotu uzturēšanās tiesības, un varētu rīkoties tāpat citā dalībvalstī, gūstot labumu no kontroles atcelšanas pie iekšējām robežām. Tādējādi, lai ņemtu vērā iesaistītās intereses, man šķiet būtiski interpretēt jēdzienu "nopietni iemesli" šauri. Šajā kontekstā es uzskatu, ka "nopietni" iemesli ir tie, kas ļauj attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam īstenot tiesības, kuras viņam izriet no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta"), it īpaši tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību (Hartas 7. pants), kā arī iemesli, kas ļauj nodrošināt bērna tiesību ievērošanu (Hartas 24. pants). Tomēr tas nozīmē, ka valsts, pie kuras persona ir vērsusies, izvērtē apgalvoto ģimenes attiecību autentiskumu, patiesumu un efektivitāti un, kā to uzsver Komisija savās atbildēs uz rakstveida jautājumiem, veic attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā un dalībvalstu interešu izsvēršanu.

67. Treškārt, KĪŠN 25. panta 1. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšana trešās valsts valstspiederīgajam, ko veic piešķirēja valsts, piespiež valsti, kas izdevusi brīdinājumu, atsaukt brīdinājumu. Tomēr šī pēdējā minētā saglabā iespēju iekļaut šo valstspiederīgo savā valsts brīdinājumu sarakstā.

68. No šīs KĪŠN 25. panta 1. punkta gramatiskās interpretācijas izriet, ka šajā tiesību normā nav noteikti likumīgi nosacījumi, kuriem trešās valsts valstspiederīgajam ir jāatbilst, lai ieceļotu un uzturētos dalībvalsts teritorijā, starp kuriem būtu norādīta viņa identitātes noskaidrošana, un tas ir atšķirīgi no minētās konvencijas 5. un 15. panta. KĪŠN 25. panta 1. punkts ir balstīts uz pieņēmumu, ka šis valstspiederīgais neatbilst noteikumiem par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem Šengenas zonā un šī iemesla dēļ par viņu ir izdots brīdinājums. Ar šo tiesību normu Savienības likumdevējs vienīgi ir paredzējis izveidot saskaņotu procedūru starp līgumslēdzējām valstīm gadījumā, ja kāda no tām apsvērtu iespēju atkāpties no ieceļošanas aizlieguma, kas būtu noteikts trešās valsts valstspiederīgajam pēc izdotā brīdinājuma.

69. Ne no viena KĪŠN 25. panta 1. punkta noteikuma neizriet, ka dalībvalstij būtu liegta iespēja pagarināt uzturēšanās atļauju, kas piešķirta trešās valsts valstspiederīgajam ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, tikai tādēļ, ka viņa identitāte nav skaidri pierādīta.

70. Šīs tiesību normas sistēmiskā un teleoloģiskā interpretācija apstiprina šo interpretāciju.

33 Kā pamatoti norādījusi Komisija savās atbildēs uz rakstveida jautājumiem, KĪŠN 25. panta 1. punkta pirmās daļas zviedru valodas versija atšķiras, jo tajā ir ietverts izteiciens "i särskilda fall", kas franču valodā ir tulkots ar izteicienu "cas particuliers" ["īpašos gadījumos"] vai "cas justifiés" ["pamatotos gadījumos"]. Tomēr jākonstatē, ka lielākajā daļā šīs tiesību normas valodu versiju ir izmantots tāds pats izteiciens kā tas, kurš ir lietots šīs tiesību normas franču valodas versijā. Runa tostarp ir par spāņu valodas ("motivos serios"), vācu valodas ("gewichtiger Gründe"), angļu valodas ("substantive reasons"), itāļu valodas ("motivi seri"), nīderlandiešu valodas ("ernstige redenen") vai arī somu valodas ("painavista syistä") versiju.

34 Ieteikums par kopējas "Robežsargu rokasgrāmatas (Šengenas rokasgrāmatas)" izveidi dalībvalstu kompetento iestāžu lietošanai, veicot personu kontroli uz robežas (C(2006) 5186, galīgā redakcija).

35 Skat. šī ieteikuma 6.2. un 7.5. punktu.

71. Proti, ar KĪŠN 25. panta 1. punktu tiek nodrošināts pareizs līdzsvars starp drošības prasībām, kuras nosaka tāda telpa bez iekšējām robežām kā brīvības, drošības un tiesiskuma telpa, no vienas puses, un rīcības brīvību, kas ir dalībvalstīm saistībā ar to migrācijas politiku, no otras puses. Tām ir zināma brīvība attiecībā uz uzturēšanās atļaujas piešķiršanu indivīdam, kurš nelikumīgi uzturas dalībvalstī, tādējādi saglabājot kontroli par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos to teritorijā. Kā Tiesa to ir nospriedusi, uz uzturēšanās atļauju izsniegšanu laikposmam, kas ir ilgāks par 90 dienām, lielākoties attiecas dalībvalstu tiesību akti [36]. Tādējādi KĪŠN 25. panta 1. punkta mērķis pirmām kārtām ir ievērot katras līgumslēdzējas valsts, proti, valsts, kas ir izdevusi brīdinājumu, un piešķirējas valsts intereses, izmantojot apspriešanās procedūru, un attiecīgā gadījumā ierobežot uzturēšanās atļauju izsniegšanu ar atļaujām, kuras ir pamatotas ar nopietnu iemeslu.

72. Šī tiesību norma nav jauna, jo līdzvērtīgi noteikumi ir atrodami ne tikai saistībā ar ŠRK, bet arī Direktīvā 2008/115.

73. Tādējādi ar ŠRK 5. panta 4. punkta c) apakšpunktu līgumslēdzējām valstīm ir atļauts attiecībā uz uzturēšanos uz laiku, kas nepārsniedz 90 dienas, ļaut ieceļot savā teritorijā humānu apsvērumu, valsts interešu vai starptautisku saistību dēļ trešās valsts valstspiederīgajam, kurš neatbilst šīs tiesību normas 1. punktā minētajiem ieceļošanas nosacījumiem. Ja attiecībā uz šo valstspiederīgo *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, līgumslēdzējai valstij ir nevis jāapspriežas, bet jāinformē visas dalībvalstis.

74. Tāpat Direktīvas 2008/115 6. panta 4. punkts, skatot to kopā ar šīs direktīvas 11. panta 4. punktu, ļauj dalībvalstij katrā laikā piešķirt trešās valsts valstspiederīgajam, kurš nelikumīgi uzturas tās teritorijā, uzturēšanās tiesības vai atsevišķu uzturēšanās atļauju ar līdzjūtību saistītu iemeslu, humānu vai citu iemeslu dēļ, un tā to var darīt pat tad, ja kāda cita dalībvalsts attiecībā uz šo indivīdu būtu pieņēmusi lēmumu par ieceļošanas aizliegumu tās teritorijā. Šādos apstākļos Direktīvas 2008/115 11. panta 4. punktā Savienības likumdevējs ir izveidojis iepriekšējas apspriešanās procedūru – līdzīgu procedūrai, kas ir ieviesta ar KĪŠN 25. panta 1. punktu.

75. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka KĪŠN 25. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts, ka līgumslēdzēja valsts izsniedz uzturēšanās atļauju trešās valsts valstspiederīgajam, kurš to lūdz no šīs valsts teritorijas, lai gan šis valstspiederīgais nevar skaidri pierādīt savu identitāti un par viņu *SIS* ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, ar nosacījumu, ka pirms šīs izsniegšanas ir jāapspriežas ar līgumslēdzēju valsti, kas ir izdevusi brīdinājumu, un šī izsniegšana ir pamatota ar nopietnu iemeslu.

76. Tomēr šis secinājums ir jāaplūko niansēti.

77. Proti, KĪŠN 25. panta 1. punktā minētie nosacījumi nav nošķirti, pirmkārt, atkarībā no tā, vai uzturēšanās atļauja ir lūgta humāniem mērķiem, ģimenes atkalapvienošanās nolūkā vai kāda cita iemesla dēļ, un, otrkārt, atkarībā no tā, vai pieteikums ir iesniegts dalībvalsts iestādēs vai līgumslēdzējas valsts iestādēs. Līdz ar to šajā pantā nav iekļauti nosacījumi, kurus Savienības likumdevējs skaidri ir uzskaitījis Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punktā gadījumā, ja uzturēšanās atļaujas pieteikums ir iesniegts dalībvalstī ģimenes atkalapvienošanās nolūkā. To iemeslu dēļ, kurus jau esmu izklāstījis savos ievada apsvērumos, līdz ar to ir jāizvērtē tiesību normas, kas ir paredzētas atbilstoši šai pēdējai minētajai direktīvai.

36 Spriedums, 2018. gada 16. janvāris, E (C-240/17, EU:C:2018:8, 41. punkts).

3. Prasības attiecībā uz identitātes pierādīšanu saistībā ar Direktīvu 2003/86

78. Savu pārbaudi sākšu ar Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta tekstuālu analīzi. Tā kā šajā tiesību normā ir prasīta vienīgi apgādnieka ģimenes locekļu ceļošanas dokumentu apstiprinātu kopiju nodošana, tomēr neprecizējot sekas, kas saistītas ar to neesamību, es izskatīšu kontekstu un mērķus, kas ir izvirzīti tiesību aktos, kuros šī tiesību norma iekļaujas. Tāpat es ņemšu vērā stingrās robežas, kas noteiktas Tiesas judikatūrā, attiecībā uz dalībvalstu novērtējuma brīvības īstenošanu. No Tiesas judikatūras izriet, ka dalībvalsts tiesiskajā regulējumā, ar kuru tiek īstenotas šīs direktīvas normas, ir jāievēro gan tās mērķi un lietderīgā iedarbība, gan Hartā garantētās pamattiesības, kā arī samērīguma princips un ka tas nedrīkst kavēt pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanos individuālu izvērtēšanu [37].

a) Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta tekstuālā analīze

79. Pirmkārt, kā tas ir atgādināts šo secinājumu iepriekšējā punktā, Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka uzturēšanās atļaujas pieteikumam, lai īstenotu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos, ir jāpievieno apgādnieka ģimenes locekļu ceļošanas dokumentu apstiprinātas kopijas [38].

80. Ceļošanas dokumenti, kuros var tikt ielīmēta vīza, ir paredzēti, lai noteiktu ne tikai trešās valsts valstspiederīgā identitāti un valstspiederību, bet arī, ja tas tā ir, apliecinātu, ka viņš regulāri šķērso dalībvalsts robežas vai Šengenas zonas ārējās robežas. Tātad runa nav par vienkāršu administratīvu formalitāti, kāda ir paredzēta Direktīvas 2004/38 4. panta 1. punktā. Proti, šīs tiesību normas, kurā ir paredzēta derīgas personas apliecības vai pases uzrādīšana, vienīgais mērķis ir ļaut attiecīgajai personai pamatot savu Savienības pilsoņa statusu, lai īstenotu savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, un kompetentajai valsts iestādei konstatēt tiesības, kas tieši izriet no šī statusa.

81. Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētajam pienākumam uzrādīt ceļošanas dokumentu ir vairāki mērķi.

82. Šis pienākums vispirms ļauj noteikt trešās valsts valstspiederīgā identitāti un valstspiederību.

83. Proti, identitātes pierādīšana, par kuru ir radies jautājums iesniedzējtiesai, ir saistīta ar ģimenes attiecību, kas pamato tiesības uz atkalapvienošanos, esamības pierādīšanu. 2002. gada 25. jūlija spriedumā *MRAX* [39] Tiesa ir nospriedusi, ka "bez derīgas identitātes kartes [personas apliecības] vai pases – dokumentiem, kuri vajadzīgi, lai atļautu to turētājiem nodrošināt pierādījumu savai identitātei un pilsonībai [..], – ieinteresētā persona principā nevarēs pienācīgi pierādīt savu identitāti un tātad savas ģimenes saites" [40].

84. Pienākums uzrādīt ceļošanas dokumentu – atkarībā no konkrētā gadījuma – pēc tam ļauj apliecināt dalībvalsts vai Šengenas zonas ārējo robežu regulāru šķērsošanu. Īpašajā Šengenas zonas kontekstā tas ir nepieciešams ieceļošanas un migrācijas plūsmu kontroles līdzeklis teritorijā bez iekšējām robežām, kam ir jāgarantē personu brīva pārvietošanās, vienlaikus ierobežojot nelegālas imigrācijas risku. Tādējādi šis pienākums ļauj noraidīt tādu trešo valstu valstspiederīgo pieteikumus, kuri mēģinātu izmantot ģimenes atkalapvienošanās procedūru, lai ļaunprātīgi legalizētu savu ieceļošanu un uzturēšanos dalībvalstī.

37 Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Ģimenes atkalapvienošanās – bēgļa māsa) (C-519/18, EU:C:2019:1070, 62.–67. punkts), no kura pamatojuma skaidri izriet šī analīzes struktūra.

38 Pienākums uzrādīt ceļošanas dokumentu ir arī prasība, kas jāpilda saskaņā ar KĪŠN 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta normām, tās aplūkojot kopsakarā, saistībā ar personu kontroli pie ārējām robežām, kā arī saskaņā ar ŠRK 5. panta 1. punktu, lai uzturētos maksimāli trīs mēnešus, kā arī saskaņā ar 12. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV 2009, L 243, 1. lpp.).

39 C-459/99, EU:C:2002:461.

40 Šī sprieduma 58. punkts un tajā minētā judikatūra.

85. Visbeidzot, minētais pienākums ļauj apstiprināt dokumentāros pierādījumus, kas izdoti, lai pierādītu ne tikai ģimenes attiecības, bet arī citu prasību, lai īstenotu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos, ievērošanu. Šīs prasības konkrēti ir minētas Direktīvas 2003/86 7. pantā. Saskaņā ar šo tiesību normu attiecīgā dalībvalsts var pieprasīt, lai persona, kas iesniedz pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos, nodrošinātu pierādījumus tam, ka apgādniekam ir pajumte, veselības apdrošināšana vai arī ienākumi, lai uzturētu sevi. Lai izpildītu šo prasību, šai personai ir jānodod dokumenti, kuri izsniegti uz personas vārda, piemēram, īres līgums, apliecinājums par veselības apdrošināšanu, darba līgums vai arī darba samaksas dokumenti un jebkurš dokuments, ko pase ļauj apstiprināt [41].

86. Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta pirmajā daļā noteiktā prasība paredz, ka ceļošanas dokumentiem ir jābūt derīgiem, ticamiem un autentiskiem, lai izvairītos no pieteikumiem, kuri saistīti ar krāpšanu vai ļaunprātību. Turklāt tā ietver to, ka šie dokumenti ir atzīti par derīgiem dalībvalstī, kurā pieteikums ir iesniegts. Ceļošanas dokumentu derīguma atzīšana ietilpst vienīgi dalībvalstu kompetencē. Komisija sagatavo šo dokumentu, kurus dalībvalstis un līgumslēdzējas valstis ir atzinušas par derīgiem, sarakstu, pamatojoties uz informāciju, kas savākta Šengenas zonā izveidotās sadarbības ietvaros [42]. Pašlaik no šī saraksta izriet, ka saistībā ar ceļošanas dokumentiem, kurus izsniegusi Gambija, Zviedrija atzīst par derīgiem (parasto, diplomātisko un dienesta) pasi, kā arī ceļošanas dokumentus, kuri izsniegti, pamatojoties uz Konvenciju par bēgļa statusu, kas parakstīta Ženēvā 1951. gada 28. jūlijā [43].

87. Otrkārt, man šķiet, ka derīga ceļošanas dokumenta uzrādīšana var tikt pieprasīta gan pirmā uzturēšanās atļaujas pieteikuma gadījumā, gan pieteikuma par tās pagarināšanu gadījumā. Proti, Savienības likumdevējs nav veicis nekādu nošķirumu saistībā ar identitātes pierādīšanu atkarībā no tā, vai pieteikumu iesniedz, ja ģimenes loceklis uzturas ārpus dalībvalsts teritorijas, kurā dzīvo apgādnieks (Direktīvas 2003/86 5. panta 3. punkta pirmajā daļā minētais gadījums), vai ja viņš jau atrodas šajā teritorijā (šīs direktīvas 5. panta 3. punkta otrajā daļā minētais gadījums). Turklāt minētās direktīvas 16. panta 4. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir atļauts veikt īpašas pārbaudes, ja ir iemesls turēt aizdomās par krāpšanu, pat ja tiek iesniegts pieteikums par uzturēšanās atļaujas pagarināšanu.

88. Treškārt, norādīšu, ka Savienības likumdevējs nav paredzējis noteikuma, ka uzturēšanās atļaujas pieteikumam ir jāpievieno ceļošanas dokumentu apstiprinātas kopijas, mīkstināšanu vai izņēmumus no tā. Tas arī nav paredzējis to, kādi secinājumi dalībvalstij ir jāizdara, ja šādu dokumentu nav. Direktīvā 2003/86 nav precizēts, vai šī neesamība var būt pietiekams iemesls, lai noraidītu pieteikumu.

89. Identitātes pierādīšanas kārtība būtiski atšķiras no īpašajām tiesību normām, kuras saistītas ar pierādījumiem par ģimenes attiecībām. Šie pierādījumi ir paredzēti Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta otrajā un trešajā daļā. Šajā tiesību normā ir precizēts, ka tad, ja netiek iesniegti dokumentāri pierādījumi par ģimenes attiecību esamību, dalībvalstīm ir iespēja veikt papildu izmeklēšanas pasākumus, rīkojot, piemēram, pārrunas ar apgādnieku un viņa ģimenes locekļiem. Taču šī iespēja veikt papildu izmeklēšanas pasākumus ir paredzēta tikai, "lai iegūtu pierādījumus par ģimenes attiecību esamību". Savienības likumdevējs nav paredzējis līdzīgas tiesību normas gadījumā, ja ģimenes loceklis neuzrāda vajadzīgos ceļošanas dokumentus.

41 Šajā nozīmē skat. Komisijas Paziņojuma Padomei un Eiropas Parlamentam par norādījumiem, kā piemērot Direktīvu 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos (COM(2014) 210 *final*) (turpmāk tekstā – "Norādījumi attiecībā uz Direktīvas 2003/86 piemērošanu"), 4.2.–4.4. punktu.

42 Skat. sarakstu "Ceļošanas dokumenti, ko izdod trešās valstis un teritoriālās vienības (I daļa)", kas sagatavots 2020. gada 30. aprīlī un kas pieejams šādā tīmekļvietnē: https://www.consilium.europa.eu/prado/fr/prado-recognised-documents.html. Šī sadarbība ir izveidota atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam Nr. 1105/2011/ES (2011. gada 25. oktobris) par to ceļošanas dokumentu sarakstu, kuri to turētājam dod tiesības šķērsot ārējās robežas un kuros drīkst ielīmēt vīzu, un par mehānisma izveidi šāda saraksta sagatavošanai (OV 2011, L 287, 9. lpp.). Skat. arī Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. decembris) par rokasgrāmatas izveidošanu attiecībā uz dokumentiem, kuros drīkst ielīmēt vīzu (SCH/Com-ex (98) 56) (OV 2000, L 239, 207. lpp.).

43 Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumu krājums, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954).

90. Trešo valstu valstspiederīgo identitātes pierādīšanas kārtība, kas noteikta Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punktā, atšķiras arī no īpašā režīma, kas ieviests ar šīs direktīvas 11. panta 2. punktu par labu tiem, kuriem piešķirts bēgļa statuss. Proti, šajā pēdējā minētajā tiesību normā skaidri un gaiši ir paredzēts, ka "lēmumu par pieteikuma noraidīšanu[, kuru iesniedzis bēglis,] nevar pamatot tikai ar šādu [oficiālu] dokumentāru pierādījumu [par ģimenes attiecībām] trūkumu" un ka "dalībvalstis ņem vērā citus pierādījumus [..] par šādu attiecību esamību". Tomēr jākonstatē, ka vispārējā režīmā, kas paredzēts minētās direktīvas 5. panta 2. punktā, Savienības likumdevējs nav paredzējis salīdzināmas tiesību normas, tādējādi atturēdamies precizēt, vai lēmums par noraidīšanu attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo, piemēram, A, var tikt pamatots vienīgi ar pieprasīto ceļošanas dokumentu trūkumu.

91. Tādējādi man šķiet, ka saistībā ar šo Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta gramatisko interpretāciju dalībvalsts uzturēšanās atļaujas izsniegšanas nolūkā var pieprasīt, lai attiecīgais ģimenes loceklis pēc tās lūguma savam pieteikumam pievienotu ceļošanas dokumentus, kuri ļauj noteikt viņa identitāti un valstspiederību un – attiecīgā gadījumā – uz kuru pamata viņam ir bijis atļauts šķērsot Šengenas zonas ārējās robežas.

92. Tomēr, tā kā Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punktā nav ietverta neviena norāde saistībā ar secinājumiem, kādus dalībvalsts var izdarīt no ceļošanas dokumentu, kuri pierāda attiecīgā ģimenes locekļa identitāti un valstspiederību, neesamības, man šķiet, ka ir jāveic Direktīvas 2003/86 sistēmiskā un teleoloģiskā analīze, lai izvērtētu, vai un kādā mērā šis jautājums ietilpst dalībvalstu brīvā vērtējumā.

b) Direktīvas 2003/86 sistēmiskā analīze

93. Gadījumā, ja ģimenes loceklim nav izdevies pierādīt savu identitāti, uzrādot dalībvalsts pieprasīto ceļošanas dokumentu, man šķiet, ka attiecībā uz Direktīvas 2003/86 sistēmu šī dalībvalsts vienīgi šī iemesla dēļ nevar noraidīt uzturēšanās atļaujas pieteikumu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, it īpaši, ja runa ir par pagarināšanas pieteikumu, iepriekš neveicot tā individuālu izvērtēšanu.

94. Šī prasība ir noteikta Direktīvas 2003/86 17. pantā, kas attiecas uz gadījumiem, kuros dalībvalsts apsver iespēju noraidīt pieteikumu, atsaukt vai nepagarināt uzturēšanās atļauju vai arī izraidīt apgādnieku vai viņa ģimenes locekļus. Tiesas skatījumā pienākums veikt individuālu izvērtēšanu ir procesuāla prasība, kas ir piemērojama, izvērtējot tādu elementu pierādījuma spēku, kuri apliecina ģimenes attiecību pastāvēšanu [44].

95. Tāda pati argumentācija ir jāpiemēro attiecībā uz to dokumentu izvērtēšanu, kuri iesniegti, lai pierādītu pieteikuma par atkalapvienošanos iesniedzēja identitāti.

96. Proti, vispirms Direktīvas 2003/86 17. pants ir formulēts vispārīgi, un tādējādi tajā nav identificēti iemesli, uz kuriem balstītos lēmums noraidīt pieteikumu, atsaukt vai nepagarināt uzturēšanās atļauju.

97. Tālāk jānorāda, ka šīs direktīvas 16. panta 2. punkta a) apakšpunktā un 4. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir atļauts noraidīt pieteikumu par ieceļošanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkos vai atsaukt vai atteikties pagarināt ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju, ja pēc īpašām pārbaudēm, ko tām ir atļauts veikt aizdomu gadījumā, konstatē, ka uzturēšanās atļaujas piešķiršanas nolūkos ir tikuši izmantoti viltoti vai falsificēti dokumenti. Manuprāt, tie ietver gan ceļošanas dokumentus, gan dokumentus, kuri pierāda ģimenes attiecību esamību, piemēram, laulības apliecības

44 Spriedums, 2019. gada 13. marts, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, 63. punkts). Skat. arī Vadlīnijas attiecībā uz Direktīvas 2003/86 piemērošanu 3.2. punktu.

vai arī dzimšanas apliecības. Tomēr šādu pierādījumu noteikšana, ko veic kompetentā valsts iestāde, paredz tādu faktu un apstākļu kopuma izpildi, kuri saistīti, piemēram, ar iesniegtā dokumenta izmaiņām, ar indivīda personību vai arī viņa iepriekšējām darbībām un saņemto informāciju, kas acīmredzami ietilpst pieteikuma individuālā vērtējumā [45].

98. Visbeidzot, šāda interpretācija arī izriet no Vadlīniju attiecībā uz Direktīvas 2003/86 piemērošanu 5.1. punkta. Tajās ir norādīts, ka tad, "ja piekļuve ceļojuma dokumentiem [..] ir īpaši apgrūtināta vai bīstama un tādējādi var radīt nesamērīgu risku vai praktisku šķērsli efektīvai ģimenes atkalapvienošanās tiesību īstenošanai, dalībvalstis ir aicinātas ņemt vērā lietas un apstākļu specifiku izcelsmes valstī. Izņēmuma gadījumos, piemēram, disfunkcionāla valsts stāvokļa vai valsts ar augstu iekšējās drošības risku gadījumā, dalībvalstis ir aicinātas pieņemt Starptautiskās Sarkanā Krusta komitejas (SSKK) izdotos pagaidu ceļošanas dokumentus, lai izsniegtu valsts vienvirziena caurlaidi (*laissez-passer*), vai piedāvāt ģimenes locekļiem iespēju saņemt vīzu, ierodoties dalībvalstī".

99. Visas šīs tiesību normas liecina par sadarbību, kādai ir jāizveidojas starp ģimenes locekli un kompetento valsts iestādi saistībā ar pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanos izskatīšanu, it īpaši, ja tas ir iesniegts bez vajadzīgajiem dokumentiem [46].

100. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru individuāls vērtējums nozīmē, ka kompetentā valsts iestāde konkrēti izvērtē attiecīgā ģimenes locekļa situāciju, izsmeļoši novērtē visus tā pieteikuma atbilstošos elementus un līdzsvaroti un pamatoti ņem vērā visu iesaistīto personu intereses, pirms tiek pieņemts lēmums par pieteikumu [47]. Tādējādi 2010. gada 4. marta spriedumā *Chakroun* [48] Tiesa ir nospriedusi, ka ar Direktīvas 2003/86 17. pantu netiek pieļauti tādi valsts tiesību akti, kuros ir paredzēts minimālais ienākumu apmērs, par kuru zemāk ikviena ģimenes atkalapvienošanās tiks noraidīta, jo pieteikums par ģimenes atkalapvienošanos tiktu noraidīts neatkarīgi no "katra [pieteikuma iesniedzēja] situācijas konkrētā vērtējuma" [49].

101. Es uzskatu, ka pieteikuma par uzturēšanās atļaujas pagarināšanu gadījumā, kura noraidīšana nozīmētu ģimenes dzīves izjukšanu, ir nepieciešams, lai dalībvalsts ņemtu vērā konkrētus iemeslus, kuru dēļ trešās valsts valstspiederīgajam neizdodas iesniegt pieprasīto ceļošanas dokumentu, kā arī sadarbību un labticību, kuru viņš izrāda. Proti, nevar izslēgt, piemēram, to, ka šis valstspiederīgais nespēj pamatot derīgu ceļošanas dokumentu, jo laikposmā, uz kuru attiecas pirmā uzturēšanās atļauja, tam ir beidzies spēkā esamības termiņš.

102. Ņemot vērā šos elementus, izņemot situācijas, kurās ir pilnīgi acīmredzams, ka trešās valsts valstspiederīgais klaji neievēro savu pienākumu sadarboties vai iesniedz pieteikumu, kam ir krāpniecisks raksturs, es uzskatu, ka, lai garantētu Direktīvas 2003/86 mērķu ievērošanu, dalībvalsts nevar noraidīt pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos, pamatojoties tikai uz to, ka ģimenes loceklis neuzrāda pieprasīto ceļošanas dokumentu, iepriekš neveicot individuālu situācijas izvērtēšanu.

45 Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *McCarthy* u.c. (C-202/13, EU:C:2014:2450), kurš saistīts ar Direktīvas 2004/38 35. panta interpretāciju un saskaņā ar kuru dalībvalstis var liegt, izbeigt vai atsaukt jebkādas ar šo direktīvu piešķirtās tiesības, ja notiek to ļaunprātīga izmantošana vai krāpšana. Šī sprieduma 52. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka pasākumiem, kas veikti uz šī pamata, "ir jābūt pamatotiem ar individuālu attiecīgā gadījuma pārbaudi".

46 Savās atbildēs uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem Zviedrijas valdība ir norādījusi, ka saskaņā ar 2017. gada 28. septembra *förvaltningslagen* (Likums par administratīvo pārvaldību) (*SFS* 2017, Nr. 900) 23. panta 1. un 3. punktu kompetentajai valsts iestādei ir jāizrāda rūpība, ļaujot pieteikuma iesniedzējam precizēt un papildināt savu pieteikumu tā, lai tā varētu pieņemt taisnīgu lēmumu materiālā ziņā, pamatojoties uz visiem atbilstošajiem elementiem.

47 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 13. marts, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, 59. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī Vadlīniju attiecībā uz Direktīvas 2003/86 piemērošanu 6.1.2. un 7.4. punktu.

48 C-578/08, EU:C:2010:117.

49 Šī sprieduma 48. punkts. Tādā pašā nozīmē skat. Vadlīniju attiecībā uz Direktīvas 2003/86 piemērošanu 6.1. punktu, kurās Komisija norāda, ka neviens faktors atsevišķi nevar automātiski būt par pamatu lēmuma pieņemšanai.

c) Direktīvas 2003/86 teleoloģiskā analīze

103. Direktīvas 2003/86 mērķis ir veicināt ģimenes atkalapvienošanos, ļaujot piešķirt šajā direktīvā noteikto statusu personām, kuras faktiski atbilst šī statusa piešķiršanas kritērijiem [50].

104. Trešās valsts valstspiederīgā pienākums uzrādīt ceļošanas dokumentu acīmredzami sekmē šo mērķi. Jāatgādina, ka šis pienākums ļauj noteikt viņa identitāti un valstspiederību un apstiprināt dokumentāros pierādījumus, kas izdoti, lai pierādītu ne tikai ģimenes attiecību esamību, bet arī citu prasību, lai īstenotu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos, ievērošanu. Attiecīgā gadījumā jāatgādina, ka tas turklāt ļauj apliecināt Šengenas zonas ārējo robežu regulāru šķērsošanu.

105. Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka atļauja ģimenei atkalapvienoties ir vispārēja norma [51]. Lai nodrošinātu šo mērķi un izvairītos no riska, ka ģimenes loceklim nepamatoti tiek liegts šis labums, dalībvalsts nevar noraidīt pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos, pamatojoties tikai uz to, ka tam nav pievienots pieprasītais ceļošanas dokuments, iepriekš neveicot individuālu situācijas izvērtēšanu.

106. Šī Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkta normu interpretācija tādējādi ļauj nodrošināt gan Hartā garantēto pamattiesību, gan samērīguma principa, kas dalībvalstīm ir jāievēro, ievērošanu.

d) Pamattiesību un samērīguma principa ievērošana

107. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, īstenojot Direktīvā 2003/86 paredzētās tiesību normas, dalībvalstīm ir jāīsteno sava novērtējuma brīvība, ievērojot Hartā nostiprinātās pamattiesības [52]. Saskaņā ar šīs direktīvas 2. apsvērumu tās tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro it īpaši Hartas 7. panta gaismā, kurā ir atzītas tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kā arī Hartas 24. panta 2. un 3. punkta gaismā, kuros ir prasīts ņemt vērā bērna intereses un nepieciešamību bērnam regulāri uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem [53].

108. Turklāt Tiesa pieprasa dalībvalstīm īstenot tām esošo novērtējuma brīvību, lai transponētu Direktīvu 2003/86, ievērojot samērīguma principu, kas ir Savienības tiesību vispārējs princips [54]. Nosacījumiem, kas paredzēti, lai iesniegtu un izskatītu pieteikumus par ģimenes atkalapvienošanos, un arī kontroles pasākumiem, kurus veic dalībvalstis, ir jābūt samērīgiem. Lai arī krāpšanas apkarošana ir leģitīms mērķis kontroles pasākumu pamatošanai, tiem ir jābūt piemērotiem šā mērķa īstenošanai, un tie nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai to sasniegtu, nedz arī padarīt neefektīvas tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos.

109. Tomēr man šķiet, ka šo principu ievērošana, tāpat kā Direktīvas 2003/86 17. panta noteikto pienākumu ievērošana, liek nošķirt turpinājumā minētās situācijas.

110. Pirmā situācija ir tāda, kurā trešās valsts valstspiederīgais klaji neievēro savu pienākumu sadarboties, jo neiesniedz nevienu no vajadzīgajiem ceļošanas dokumentiem un neiesniedz nevienu citu dokumentu, kas var pierādīt viņa identitāti un valstspiederību. Pierādīšanas pienākums ir apgādniekam vai attiecīgajam ģimenes loceklim. Tikai viņš uzsāk procedūru, lai saņemtu tiesības, un tikai viņa rīcībā

50 Skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Ģimenes atkalapvienošanās – bēgļa māsa) (C-519/18, EU:C:2019:1070, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 6. decembris, O u.c. (C-356/11 un C-357/11, EU:C:2012:776, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Jāatgādina, ka saskaņā ar Hartas 51. pantu dalībvalstīm ir jāievēro tiesības un principi, kuri tajā ir nostiprināti, tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus, kas ietver pasākumus, kuri pieņemti tām esošās novērtējuma brīvības ietvaros, lai transponētu direktīvu. Saistībā ar novērtējuma brīvību, kura dalībvalstīm ir attiecībā uz Direktīvas 2003/86 10. panta 2. punkta īstenošanu, skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Ģimenes atkalapvienošanās – bēgļa māsa) (C-519/18, EU:C:2019:1070, 64. un 65. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

53 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 13. marts, E. (C-635/17, EU:C:2019:192, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, E.P. (Sabiedriskās kārtības apdraudējums) (C-380/18, EU:C:2019:1071, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

ir dokumenti, ar kuriem var tikt apliecināta viņa identitāte. Situācijā, kurā trešās valsts valstspiederīgais neiegulda nekādas pūles, lai savu pieteikumu iesniegtu pienācīgi, vai ja šis pieteikums ir acīmredzami nepilnīgs, manuprāt, nekas neliedz kompetentajai valsts iestādei uzreiz to noraidīt, pamatojoties uz Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punktu.

111. Otrā situācija ir tāda, kurā ir skaidrs, ka, ņemot vērā objektīvos elementus, kuri ir kompetentās valsts iestādes rīcībā, pieteikumam ir krāpniecisks vai ļaunprātīgs raksturs. Šajā gadījumā un pēc pieteikuma individuālas izvērtēšanas, kas prasīta Direktīvas 2003/86 17. pantā, šai iestādei ir pamats to noraidīt atbilstoši šīs direktīvas 16. panta 2. punkta a) apakšpunktam.

112. Visbeidzot, trešā situācija ir tāda, kurā trešās valsts valstspiederīgais neuzrāda ceļošanas dokumentu, ko pieprasa dalībvalsts, lai noskaidrotu viņa identitāti, piemēram, derīgu pasi, bet izpilda tam uzlikto pienākumu sadarboties, ar jebkādu citu piemērotu līdzekli nepārprotami pierādot savu identitāti un valstspiederību.

113. Protams, šajā gadījumā ceļošanas dokumentu uzrādīšana nav vienkārša administratīva formalitāte. Jāatgādina, ka šī pienākuma apjoms nav salīdzināms ar apjomu, kas ir paredzēts Direktīvā 2004/38, saistībā ar derīgas personas apliecības vai pases esamību attiecībā uz Savienības pilsoni, kurš vēlas uzturēties dalībvalstī, kas nav viņa pilsonības dalībvalsts. Pirmais minētais pienākums attiecas uz uzturēšanās atļaujas piešķiršanu trešās valsts valstspiederīgajam, kurš lūdz netieši izmantot Savienības tiesību normas, savukārt otrais minētais pienākums ir saistīts ar tādu uzturēšanās tiesību piešķiršanu dalībvalstī, kuras tieši izriet no Savienības pilsoņa statusa. Šī iemesla dēļ principi, kurus Tiesa ir izstrādājusi 2005. gada 17. februāra spriedumā *Oulane*[55], par dalībvalstu pilsoņu uzturēšanās tiesībām Savienības iekšienē saistībā ar uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu man nešķiet piemērojami trešās valsts valstspiederīgā ģimenes loceklim. Jāatgādina, ka šajā spriedumā, kas pieņemts attiecībā uz Direktīvas 73/148/EEK[56], kas atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2004/38, interpretāciju, Tiesa ir nospriedusi, ka uzņēmēja dalībvalsts, nepārkāpjot samērīguma principu, nevar apstrīdēt citas dalībvalsts pilsoņa uzturēšanās tiesības, pamatojoties tikai uz to, ka viņš nav uzrādījis derīgu personas apliecību vai pasi, ja attiecīgā persona tomēr nepārprotami var pierādīt savu pilsonību citādi[57].

114. Situācijas, uz kurām attiecas Direktīva 2004/38, un situācijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/86, nav salīdzināmas. Tomēr dažās situācijās, kurās ir iesaistīti trešo valstu valstspiederīgie, varētu būt arī nepieciešama pierādīšanas pienākuma mīkstināšana. Šāda situācija tādējādi būtu jāidentificē kompetentajai valsts iestādei, ņemot vērā individuālu izvērtēšanu.

115. Proti, pretēji pirmajām divām minētajām situācijām (pienākuma sadarboties klaja neievērošana un pieteikums, kam ir krāpniecisks vai ļaunprātīgs raksturs) kompetentās valsts iestādes atteikums, ar kuru netiktu ņemti vērā ne iemesli, kas attaisno pieprasīto ceļošanas dokumentu trūkumu, ne sadarbība, kuru attiecīgā persona izrāda, lai pierādītu savu identitāti, varētu apdraudēt šo secinājumu 107. punktā minētās pamattiesības, kā arī samērīguma principu. Turklāt saistībā ar pieteikumu par uzturēšanās atļaujas pagarināšanu, kura gadījumā trešās valsts valstspiederīgais nevarētu uzrādīt savus ceļošanas dokumentus, šāda atteikuma sekas būtu tādas, ka tiktu izbeigta šī valstspiederīgā ģimenes dzīves turpinātība, un tādējādi tas varētu nesamērīgi apdraudēt tiesības, kas nostiprinātas Hartas 7. pantā.

55 C-215/03, EU:C:2005:95. Skat. arī spriedumu, 2007. gada 9. janvāris, *Jia* (C-1/05, EU:C:2007:1, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Padomes Direktīva (1973. gada 21. maijs) par dalībvalstu pilsoņu pārvietošanās un dzīvesvietas Kopienā ierobežojumu atcelšanu saistībā ar uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanu (OV 1973, L 172, 14. lpp.).

57 2005. gada 17. februāra spriedumā *Oulane* (C-215/03, EU:C:2005:95) Tiesa attiecībā uz mērķiem, kas tiek īstenoti ar šo direktīvu, ir uzskatījusi par nesamērīgu to, ka uzturēšanās tiesības jebkurā gadījumā var pierādīt, tikai uzrādot derīgu personas apliecību vai pasi. Tiesa uzskata, ka derīgas personas apliecības vai pases uzrādīšana, lai apliecinātu Savienības pilsoņa statusu, ir administratīva formalitāte, kuras vienīgais mērķis ir ļaut valsts iestādēm konstatēt tiesības, kas tieši izriet no attiecīgās personas statusa (24. punkts). Tomēr tā uzskata, ka identitāti un valstspiederību var pierādīt, izmantojot citus līdzekļus, un, tā kā nepastāv precizējumi attiecībā uz pieļaujamo pierādījumu veidu, ir jāsecina, ka par pierādījumu var kalpot jebkurš piemērots līdzeklis (53. punkts).

116. Jānorāda, ka Tiesa šo pieeju ir piemērojusi 2002. gada 25. jūlija spriedumā *MRAX*[58] par trešās valsts valstspiederīgā, kurš ir dalībvalsts pilsoņa laulātais, uzturēšanās tiesībām. Tā ir atzinusi, ka, ņemot vērā nozīmi, kādu Savienības likumdevējs piešķir ģimenes dzīves aizsardzībai[59], dalībvalsts, nepārkāpjot samērīguma principu, nevar atteikt ieceļošanu uz robežas trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir dalībvalsts pilsoņa laulātais un mēģina iekļūt tās teritorijā, neuzrādot derīgu personas apliecību vai pasi, vai vajadzības gadījumā vīzu, ja šis valstspiederīgais var pierādīt savu identitāti, kā arī laulības saites un ja nav pierādījumu, ka viņš apdraud sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību Direktīvas 68/360/EEK[60] 10. panta un Direktīvas 73/148 8. panta izpratnē[61].

117. Visbeidzot jāatgādina, ka 2014. gada 18. decembra spriedumā *McCarthy* u.c.[62] Tiesa ir nospriedusi – tas, ka dalībvalsts sastopas ar lielu skaitu tiesību ļaunprātīgas izmantošanas vai krāpšanas gadījumu, ko ir izdarījuši trešo valstu valstspiederīgie, nevar pamatot tādu pasākumu veikšanu, kuri ir pamatoti ar vispārējas prevencijas apsvērumiem, izslēdzot jebkādu īpašu attiecīgās personas rīcības vērtējumu[63].

118. Līdz ar to, ņemot vērā visus šos apsvērumus, uzskatu, ka Direktīvas 2003/86 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauti tādi valsts tiesību akti, kuros, lai izvērtētu uzturēšanās atļaujas pieteikumu ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, ir prasīts, lai attiecīgais ģimenes loceklis skaidri pierādītu savu identitāti, pievienojot pases, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku, apstiprinātu kopiju.

119. Tomēr gadījumā, ja attiecīgajam ģimenes loceklim nav izdevies iesniegt šo dokumentu, kompetentā valsts iestāde nevar noraidīt šo pieteikumu vienīgi šī iemesla dēļ, iepriekš neveicot individuālu izvērtēšanu, kurā šai iestādei it īpaši ir jāņem vērā iemesli, kuru dēļ ģimenes loceklis nevar uzrādīt minētos dokumentus, kā arī sadarbība, ko viņš izrāda, lai ar jebkādu citu piemērotu līdzekli nepārprotami pierādītu savu identitāti.

120. Ar šo secinājumu tiek atbildēts uz iesniedzējtiesas uzdoto otro un trešo jautājumu.

V. Secinājumi

121. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, iesaku Tiesai uz *Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Malmē, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā un kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 265/2010 (2010. gada 25. marts), 25. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts tas, ka līgumslēdzēja valsts izsniedz uzturēšanās atļauju trešās valsts valstspiederīgajam, kurš to lūdz no šīs valsts teritorijas, lai gan šis valstspiederīgais nevar skaidri pierādīt savu identitāti un par viņu Šengenas informācijas sistēmā ir izdots brīdinājums, lai atteiktu ieceļošanu, ar nosacījumu, ka pirms šīs izsniegšanas tiek veikta apspriešanās ar līgumslēdzēju valsti, kas ir izdevusi brīdinājumu, un tā ir pamatota ar nopietnu iemeslu.

58 C-459/99, EU:C:2002:461.

59 Šī sprieduma 53. punkts.

60 Padomes Direktīva (1968. gada 15. oktobris) par ierobežojumu atcelšanu attiecībā uz dalībvalstu darba ņēmēju un viņu ģimeņu pārvietošanos un dzīvesvietu Kopienā (OV 1968, L 257, 13. lpp.).

61 Minētā sprieduma 62. punkts.

62 C-202/13, EU:C:2014:2450.

63 Šī sprieduma 55. punkts attiecībā uz Direktīvas 2004/38 35. panta interpretāciju saistībā ar tiesību ļaunprātīgu izmantošanu.

2) Padomes Direktīvas 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauti tādi valsts tiesību akti, kuros, lai izvērtētu uzturēšanās atļaujas pieteikumu, ir prasīts, lai attiecīgais ģimenes loceklis skaidri pierādītu savu identitāti, pievienojot pases, kas ir derīga uz uzturēšanās atļaujas laiku, apstiprinātu kopiju.

Tomēr gadījumā, ja attiecīgajam ģimenes loceklim nav izdevies savam pieteikumam pievienot pieprasīto ceļošanas dokumentu, kompetentā valsts iestāde nevar to noraidīt vienīgi šī iemesla dēļ, iepriekš neveicot individuālu izvērtēšanu, kurā šai iestādei it īpaši ir jāņem vērā iemesli, kuru dēļ ģimenes loceklis nevar uzrādīt minēto dokumentu, kā arī sadarbība, ko viņš izrāda, lai ar jebkādu citu piemērotu līdzekli nepārprotami pierādītu savu identitāti.